

kaptak, beszüntették a munkát, kijelentve, hogy vasárnap nem dolgoznak, de hétfőn ismét munkába lépnek, minden követelés nélkül. Ma reggel a Gizella-malom négy munkást elbocsátott, mire a többiek is kijelentették, hogy sztrájkba lépnek. A munkások ma délutáni értekezletükön kimondták, hogy a vasárnaponkénti munkabeszüntetést folytatni fogják mindaddig, míg az igazgatóságok a munkaszünetet meg nem adják. Ha pedig a Gizella-malom az elbocsátott munkások visszavétele iránt 48 óra alatt nem intézkedik, akkor már nem elégsznek meg a munkások visszavételével, hanem bérköveteléseket is állítanak fel.

— **A főhadnagy ur felelős.** Ilyen cím alatt néhány nap előtt hírt adtunk róla, hogy a tiroli 3. császárvadász ezred egyik főhadnagya kardjával véresre kaszabolt egy közlegényt. A brutalitásról most ezeket a részleteket írják: A 3-dik vadász-ezred, amely rendesen Bozenben állomásozik, jelenleg gyakorlaton van Deutschneven falu határában. Itt történt, hogy egy Leising János nevű közlegény reggel öt órakor ittasan tért vissza a táborba, amiért még ugyanaznap egy órára rapportra szólították Weiskopf százados elé. A legény, még nem aludta ki mámorát és tántorogva jelent meg feljebbvalója előtt, aki elzárásra ítélte a remitens katonát. A rapporton jelen volt hagyárosi Zalay főhadnagy is és miatta a százados egy jelentést hallgatott meg, a főhadnagy megparancsolta, hogy a részeg legénynek vegyék el oldalfegyverét. Leising maga oldotta le bajonettjét, a földre dobta és kifakadt: „Egyáltalán nincs szükségem bajonetre” — mondotta. Weiskopf százados, aki meghallotta a katonai szavait, bosszusan jelentette ki: „Magam se tudom, mit kezdjek ezzel a fickóval.” Közben Zalay főhadnagy kirántotta hüvelyéből kardját és mielőtt valaki megakadályozta volna, arcába vágott vele a legénynek. Leising megtántorodott, nem védekezett, csak a kezével fedte el sebeit, amelyből nyomban kiserkedt a vér. A százados odaszólt a vérengző főhadnagynak: „Ugyan hagyja már békében”, — de a felszólítás eredménytelen maradt.

— **Százados ur, a magam felelősségére cselekszem.** — jelentette ki Zalay, aki ebben a megnyugtató tudatban még két súlyos kardcsapást mért a védtelen áldozat fejére. Az egész jelenet villámgyorsan játszódott le. A százados Leisinget, aki súlyosan megsebesült, a tábori kórházba vitette, ahol bekötötték fejsebeit. Zalay eljárása keletlenül és kinos feltűnést keltett tisztársai körében is.

— **A kegyencné és családja.** A Brüsszelben megjelenő „Le Peuple” című szocialista lap cikksorozatát kezdett meg, amelynek éle Lipót király ellen irányul. A cikkek támadják az uralkodót és írtim részleteket árulnak el a király kegyencnőjéről, Vanhan bárónőről. „Izélítőül” közöljük az egyik cikk következő részletét: Ha a laeken parkban, amely a királyi kastély mellett van, szemben a Bockstael-köruttal, leszállunk a közúti vasutról, éppen a Vanderborcht-palota kapuja előtt állunk meg, amelyet ma, amint látszik, a női szeszély valóságos virágos kertté alakított át. Valami titokzatoság veszi körül a kegyencné e fehér rezidenciáját. Emeli ezt a látszatot az a tömör kettős kapu, amely a kastélyt a külvilágtól elzárja. Balról magas fal húzódik amelyen mintegy 4—5 méter magas hálószerű, sötétzöld színűre festett kerítés is van még, elárulva azt, hogy ott belül olyan emberek szoktak lenni, akiknek el kell titkolniok cselekedeteiket. Jobbról van a királyi hid, amely összeköti a kastélyt a palotával. Ez kovácsolt vasból való kis átjáró s olyan, mint egy virággal felcicamozott kalitka. Az egész inkább kedves, mint imponáló benyomást kelt. Elöl egy nagy nyitott lépcső van, hátul melléképületként egy faépítmény emelkedik, amely egy folyosóval van a kastélylyal összekötve. Még beljebb, teljesen elfedve a bokrok-tól és fáktól, vannak az istállók, kocsiszinek és a lovaglóiskola. A diszlepcső két oldalán van a zene-terem és a hűsölő esernyők, alabástrommal és márvánnyal kirakva. Az utóbbiban állandóan rendkívül üdítő levegő van. Az első emeleten van Vanhan bárónő hálósobája és emellett közvetlenül a gyermekszobája. Vanhan bárónő szép aszszony. Termete magasabb a közepesnél, arcába hamvas bársonyos, mozdulatai grációzusak, járása előkelő és hosszú, dus világosbarna haja van. Szeme oly ártatlanul tekint a világba, mint egy gyermeké. Nagyravágyó és büszke nő, gyakran rendkívül szégyes és ilyenkor nem válogatja a kifejezéseit. Édesatyja Bukarestben postás volt s szülei nem-sokára születése után Párisba költöztek. Anyja már régen meghalt, atyja pedig három évvel ezelőtt halt meg Párisban, állítólag az örültekházá-

ban, ahol sok időt töltött. Vanhan bárónő leg-idősebb testvére, Laura, egyszerű gyümölcsáros kofaasszony. Másik nővére, Angela, évek óta Brüsszelben lakik és az udvari urakkal meghitt viszonyban áll. Különben pedig szenvedélyes morfinista és már két ízben töltött hosszabb időt a kórházban. Gyakran meglátogatja nővérét a Floravillában, akitől — úgy hallatezik — évi tizenkétezer frank apánázst kap. A harmadik nővére, Mária, szegény özvegy asszony, aki magát és gyermekét kezemunkájából tartja fenn. Van még egy negyedik nővére is, Julia, aki azonban erkölcssten életet folytat.

— **Kirándulás az Aggteleki-barlanghoz.** A Magyarországi Kárpátgyűlés meghívására mintegy harminc hírlapíró rándult ki a fővárosból és Gömörmegyéből, hogy a Kárpátgyűlésnek az Aggteleki-barlang érdekében az utóbbi években hozott áldozatainak eredményeit, az újonnan felfedezett ágakat, utakat megtekintésük. A vendégek vasárnap reggel öt órakor érkeztek Tornallyára, ahol a Kárpátgyűlés részéről Siegmeth Károly alelnök, a megye részéről pedig idősb és ifj. Hevessy László fogadták az érkezőket. Gömörvármegye megyebizottsági tagjai közül megjelentek: Bornemissza László főispán, Tornallyay Zoltán, Zsoldos Elemér, Gedeon Jenő, Szontagh Zoltán, Kassáról: Adriányi Béla, Dobó József, dr. Fülöp Károly, Strasser Sándor. Reggeli után a megyei előkelőségek pompás magánfogatai röptették a másfélóránvira levő barlanghoz a vendégeket, ahol a környékből 30—40 főnyi kocsiábror verődött össze. A villásreggeli után a társaság a barlang régi bejáratához vonult a barlang újjászervezőinek tiszteletére elhelyezett emléktábla leleplezésére. Fülöp Károly, a Kárpátgyűlés keleti osztályának titkára lelkes szavakban méltatta Siegmeth Károly alelnök és Münnich Kálmán bányaigazgató érdemeit, amelyivel a barlang új bejáratát létesítették. Ezzel Gömör- és Abauj-Tornamegyét összekötötték, a barlangot felmérték és járhatóvá tették. Majd Gedeon Jenő földbirtokos, a barlang gondnoka átvette a díszes emléktáblát a létesítő bizottságtól s a saját támogatását kérte a barlang ügyében. Komoróczy Miklós rosnói tanár és lapszerkesztő palóc dialektusban üdvözölte a fővárosi vendégeket. Az ünnep után a társaság, mely a környékeliekkel időközben kétszáz főre szaporodott, a barlang megtekintésére indult. Negyedóra múlva a nagytemplomban Harmath Ilona, a Népszínház művészje néhány magyar dalt adott elő cigányzene mellett. A kissé fárasztó ut után a jósvafői új bejáratról — amely 330 lépcsőn át viszi le a barlangba — kocsiikon visszatért a társaság az Aggteleki-barlang régi bejáratánál levő turistamenedékházba, ahol a Kárpátgyűlés elnöke várta az érkezőket.

— **A nürnbergi sakkverseny.** A verseny mai első fordulójáról kiküldött tudósítónk a következőket jelenti: Marshall erőteljesen vezetett középjátékban nyert Duras ellen, Cohn, ki ugyszólván az utolsó pilanatban „ugrott be” a kilépett Teichmann helyett, Salvét verte le; mindkét játszma spanyol megnyitásu volt. A Wolf-Tarrasch vezérelt játszma váratlanul remis-vel végződött, mivel Tarrasch nyert állásban nem találta el a kellő folytatást. Ugyszintén remis lett a Csigorin-Schlechter királyseles játszma mindkét fél korrek játéka folytán. Spielmann heves királyszárnyai támadással nyert Prziorka ellen négy huszár-játszma-ban. Janowsky kitűnően vezetett végjátékban, Bergert, a végjáték atyamesterét győzte le, míg Leonhard Snosko-Borowski és Swiderski Widmar felett aratott szép győzelmet a vezéresel megnyitásban. Függőben maradt a Forgács-Fahrni vezéresel játszma mesterünkre nézve előnyösebb hadállással. Amatőreink is kitétek magukért, amennyiben mindhármán, Báráz Zsigmond, Gajdos János és Mayer György játszmáikat kivétel nélkül megnyerték.

— **Az öngyilkos pópa.** Jelentettük a minap, hogy a fiumei vonatról leugrott egy pópa, aki Károlyvárosban szállt fel az egyik másodosztályu kocsi-ba. Már felszállása alkalmával meglátszott rajta, hogy nagyon ideges, mert nyugtalanul tekintgetett ki a kocsi ablakán. Egyszerre csak megfordult és pénzét átadta utitársainak. Mielőtt ezek meglepetésükből magukhoz tértek volna, a kocsi nyitott ablakán át fejével kiugrott a vonatból és lezuhant a mély hegyszakadékba. Az utasok azonnal meghuzták a vészféket és a vonat megállt, de a hegyszakadék nagyon is mély volt és így nem huzhatták ki belőle a holttestet. A vonat néhány percnél később után folytatta útját Fiuméba. Most — mint Fiuméből jelentik — kiderült, hogy az öngyilkos Muzdenka Ádám, a zágrábi gimnázium hitoktatója. Gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba. Nyolc gyermekét hagyott hátra.

— **Egy hercegi pár családi botránya.** Rómából írják, hogy az „Avanti” híradása szerint Racconigiban a király elnöklöte alatt családi tanács lesz Tamás genuai herceg feleségének, Izabella bajor hercegnének ügyében, akinek viselkedéséből arra következtetnek, hogy elmebajos. A hercegnő ugyanis teljesen egy spiritiszta papnak és gyermekei nevelőnőjének, egy német hercegnének befolyása alatt áll. Ez az utóbbi ugyancsak viharos multu hölgy. Volt már apáca, sőt pincérnő is, jelenleg pedig úgy nevezi a hercegi gyermekeket, hogy naponta brutálisan elveri őket, elannyira, hogy nemrég egy ilyen nevelési tény után orvost kellett hozni a gyermekekhez. A hercegné teljesen ennek a két embernek befolyása alatt van és ezek a végtelkéig kizsárolják, úgy hogy a hercegi család már pénzügyi zavarokkal küzd. Tamás herceg, aki jóval idősebb feleségénél, teljesen papucs alatt van és nem mer nevével szembezállani. Amikor ezek a botrányos dolgok Viktor Emánuel király fülébe jutottak, rendkívül felháborodott és felszólította a hercegnét, hogy bocsássa el környezetét, a hercegné azonban kijelentette, hogy ezt nem teszi meg. Erre a király úgy intézkedett, hogy családi tanács döntsön a hercegné ügyében. A genuai hercegi párnak három kiskoru gyermeke van: Filiberto (szül. 1895.), Bona Margherita szül. 1896.) és Adalberto (szül. 1898.). A királynak elhatározott szándéka, hogy a gyermekeket elveszi szüleitől és a saját felügyelete alatt nevelteti fel őket.

— **Stösszel elítéltetését megcáfolják.** Néhány nap előtt az a hír járta be a lapokat, hogy a haditörvényszék Stösszel tábornokot Port-Artur átadása miatt halálra ítélte. Most azt jelentik Pétervárról, hogy a „Novoje Vremja” a hírt pusztá kombinációnak mondja, amelyet a haditörvények erre vonatkozó cikkelyeiből süttöttek ki. Stösszel különben is nyugodt lehet sorsa felől, mert ismeretes dolog, hogy az erőd átadása után Vilmos császár a cárt beleegyezésével a vitéségi érmet adományozta neki. Így tehát a cárn nem cáfolhat rá önmagára és nem blamirozhatja Vilmos császárt sem.

— **Magyarbarát tüntetés Belgrádban.** Tegnap éjjel — mint Belgrádból jelentik — lelkes magyarbarát tüntetés volt Belgrádban. Egy Debrecenben járt szerb dalosegyesület nyári hangversenyt rendezett és ez alkalmából több magyar dalt is énekeltek. A nagy és előkelő közönség viharos tapsal honorálta a magyar dalokat és háromszor megismételtették azokat. Hangverseny közben a katonazenekar kétszer is eljátszotta a Rákóczi-indulót, mire a közönség, polgárok és katonatisztek vegyest, egetverő „Éljenek a magyarok!”-kiáltásokban törtek ki. A Rákóczi-induló után még több magyar induló következett és az előkelő szerb közönség az egész est folyamán még sokszor adta tanujelét irántunk érzett szimpátiájának.

— **A newyorki építőmunkások sztrájkja.** Londonból táviratozzák, hogy a „Daily Telegraph” newyorki jelentése szerint az építőmunkások szövetsége elhatározta, hogy sztrájkba lép a végből, hogy az olommunkásokat fizetésemelésre irányuló mozgalmukban támogassák. Az építőmunkások több építkezésnél beszüntették a munkát. Ha a munkaadók nem adják meg a kívánt engedményeket, szombaton egy millió munkás sztrájkba lép.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Dijonból táviratozzák: Charlotteból (Észak-Karolina) érkezett távirat szerint a Seaboard-Air vonalon, Hamlet közelében egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés következtében huszonhárom utas, legnagyobbbrészt néger, életét vesztette.

— **A drótnélküli táviró tökéletesítése.** A Marconi-rendszert — mint Párisból írják — újból tökéletesítették és pedig olyan irányban, amely más készülékek által támadható zavart teljesen kizárta teszi. Az új találmány Brandy mérnöknek, a párisi egyetem tanárának az érdeme, aki egy óraműhöz hasonló szerkezetet állított össze, amely a felvevő állomáson úgy el tudja osztani az áramokat, hogy az érintkezést idegen állomások szikrái nem zavarhatják. A kísérletek teljes eredménnyel jártak.

— **Fegyveresen őrözött gyermek.** Newyorkból írják: Nagyon élénken foglalkoztatja a város közönségét egy Brown János nevű fiúnak a sorsa. Ez a fiu tízmillió dollár örökölt s attól fogva, hogy ennek híre a nyilvánosságra jutott, édesanyja folyton kapja a fenyegető leveleket, hogy elrabolják a fiút, ha nem fizet bizonyos összeget. A megrémült anya már többször elküldte az ismeretlen zsarolónak a